

Opgroeien

Diestsepoort 6, bus 55, 3000 Leuven

3000 LEUVEN

iroj.jeugdhulp.be

VERSLAG IROJ Vlaams-Brabant

Datum: 23/03/2023

Locatie: Ellips, Brussel

Aanwezig: Filip Eelen (VCLB Leuven), Koen Van den Abeele (Radar vzw), Pieter Lanckman (Radar vzw), Jirka De Schepper (Adem vzw), Johan Ieven (pleegzorg VBR/BRU), Johan Van der Auweraert (ACT VBR/BRU), Ann Van der Speeten (voorzitter IROJ VBR) en Nele Coekaerts (IROJ-ondersteuner VBR/BRU)

Afwezig met kennisgeving: Kris De Koninck (Tonuso), Kathleen Van Riet (K&G), Jan De Clercq (CGG Ahasverus), Anja Jacobs (CGG Vlaams-Brabant Oost), Laure Meneve (Cachet), Sabine Lievens (parket Halle-Vilvoorde), Shari Robijns (CAW Halle-Vilvoorde), Barbara Janssens (coördinator lerend netwerk jeugdhulp-onderwijs), Marina Danckaerts (UZ Leuven), Ingelise Gerritsen (CAW Halle-Vilvoorde), Sandra Passchyn en Ann Ignoul (oudervertegenwoordiging), Gert Van der Meiren (pleegzorg VBR/BRU), Kristof Desair (VK Vlaams-Brabant), Ziggy Reviers (jongerenvertegenwoordiging), Els Deconinck (ACT VBR/BRU), Sylvie Venneman en Chris Gautier (OSD VBR/BRU), Katrien Willems en Godelieve Winckelmans (CAW Oost-Brabant), Jasper Depelchin (CLB GO! Vilvoorde-Zaventem-Tervuren), Katrien Lauwereys en Itsen Gonzalez (OTA VBR/BRU), Sanneke Wilson (CGG Ahasverus), Elke Weerts (CKG De Schommel), Ellen Possemiers (Resonans vzw), Lies Van Wemmel en Nico De Pauw (vzw i-mens)

Voorzitter: Ann Van der Speeten

Verslaggever: Nele Coekaerts

Onderwerp: 20230323_IROJ_VBR

1. GEZAMENLIJK LUIK YUNECO - IROJ

1.1 Toelichting verhouding IROJ - Yuneco

Toelichting door Ann Van der Speeten.

Sinds 2019 werden een groot deel van de stuurgroep YUNECO en IROJ Vlaams-Brabant gezamenlijk georganiseerd om gemeenschappelijke thema's te bundelen en af te stemmen op elkaar, om doelstellingen op elkaar te laten aansluiten, werkgroepen gezamenlijk te organiseren, ... vanuit de intersectorale invalshoek, voor jeugdhulp binnen de provincie. Strategische plannen werden samen vormgegeven en partners leerden elkaar kennen.

In 2020 werden we geconfronteerd met corona en in de periode die hierop volgde werd opgemerkt dat iedere sector afzonderlijk voor nieuwe uitdagingen kwam te staan, elk met uitbreidingsmogelijkheden. Afstemmen werd steeds moeilijker, gezien de verschillende thema's waarop werd ingezet en de tijdsdruk om deze uit te werken en te realiseren. Ondanks de brede gezamenlijke provinciale intersectorale opdracht

werden de respectievelijke agenda's van de stuurgroep YUNECO en het IROJ hierdoor minder en moeilijker combineerbaar.

Vanuit deze verschillende beweegredenen stelt de stuurgroep YUNECO voor om terug afzonderlijk te vergaderen om haalbare agenda's te kunnen behartigen. Het beleid en de doelstellingen in het netwerk vragen meer focus op de stuurgroep. Partners blijven elkaar wel ontmoeten op de diverse intersectorale werkgroepen die lopende zijn.

Bespreking:

- Het risico bestaat dat er twee sporen worden gevolgd en de werkingen verder uit elkaar komen te liggen. We zien een tendens naar meer regionaal werken, referentieregio's, ... hoewel we niet elk hulpverleningsaanbod op dit niveau wensen te organiseren – zeker geen gespecialiseerde zorg. We willen ook niet dat kinderen, jongeren en gezinnen slechts in hun eigen referentieregio terecht kunnen.
- Wat lijkt voor ons een zinvolle afbakening? Hoe kan de link met het netwerk GG zo goed mogelijk gemaakt worden? Hoe kunnen we ons verhouden t.o.v. lopende processen, zoals bijvoorbeeld de uitbouw van en verhoudingen i.f.v. expertisenetwerk diagnostiek?
 - ➔ Gaan we in afwachtende houding staan of nemen we proactief initiatief om zelf na te denken over structuren en de samenhang tussen deze structuren?
- Is het samenzitten/organiseren van overleg per thema een optie?
- Regio Halle-Vilvoorde: een hoger (beleids)overleg is hier niet nodig? Hier is al heel wat overleg lopende, bijvoorbeeld ITP-tafels waar ook al heel wat partners samenzitten en info wordt gedeeld. Sectoren zitten hier samen en partners kennen elkaar.
- Hoe langer hoe meer regionaal organiseren van jeugdhulp, maakt dat ook meer regionaal overleg zal ontstaan en opgezet worden.
- De regio om in te oriënteren wordt kleiner, waardoor het risico van linken/samenhang op/binnen een ruimer niveau verloren dreigen te gaan? Overleg op grotere schaal/niveau lijkt zeker ook belangrijk i.f.v. aanbod dat niet overal beschikbaar is.
- Regio's waar weinig aanbod is, vallen er dan mogelijk snel tussen uit?
- Wat zijn thema's/agendapunten die regio-overschrijdend zinvol zijn om te bespreken? Wat is een werkbaar niveau? Welke besprekingen/overleg zijn nodig en zinvol op welk niveau en wat kan/moet hier besproken worden?
- Waarvoor vragen we sectoren en vertegenwoordigers om samen te komen?
- Thema's die op sectoraal overleg BJB besproken worden, dienen ook op IROJ besproken te worden om hier ruimer met andere sectoren over na te denken.

De IROJ-leden roepen op tot het herbekijken van de samenwerking en de vergaderstructuur met een kernteam om versnippering tegen te gaan.

We dienen te blijven waken over de gevolgen van bepaalde beleidsbeslissingen naar andere sectoren toe.

1.2 Stand van zaken eerstelijnspsychologische zorg

Toelichting door Ann Van der Speeten.

In bepaalde subregio's is nog een versterking van ELP nodig.

Een nieuwe website (psychewijzer) werd uitgerold: [HOME \(psychewijzer.be\)](http://HOME(psychewijzer.be)).

[Campagnemateriaal](#) (flyers, posters, folders, ...) kan aangevraagd worden via de website. Op deze materialen staat ook een QR-code om linken te leggen naar de nieuwe website.

Via ACT bestaat een mogelijkheid om in financiële tussenkomsten te voorzien indien langere, complexere trajecten nodig zijn.

ELP-sessies YUNECO zijn beschikbaar voor de doelgroep van 0-23 jaar, indien bijkomende ondersteuning nodig is, wordt het advies gegeven om ook in te schrijven in een volwassenenwerking.

De vraag wordt gesteld of groepssessies ook in leefgroepen kunnen georganiseerd worden? Vanaf groepen van 15 personen is dit wel mogelijk.

Vanuit CLB worden ook groepssessies opgezet. Mochten hier nog mogelijkheden liggen, zou er vanuit de CLB's mogelijk wel ruimte zijn om hier flexibel ook mee iets in/rond op te zetten.

Wat is precies het onderscheid tussen algemene en gespecialiseerde hulp? Wanneer dient wat aangevraagd te worden?

Met alle problemen kan men bij ELP terecht. Deze maakt de inschatting of meer gespecialiseerde hulpverlening nodig is.

De opsplitsing wordt gemaakt omdat er andere personen (met specialisatie) achter deze opdeling zitten.

1.3 BVR hulpprogramma geblokkeerde ontwikkelingstrajecten + stand van zaken/signaal veilig verblijf

De afgelopen jaren zijn diverse initiatieven genomen om de zorg en ondersteuning voor jongeren in complexe trajecten/een geblokkeerd ontwikkelingstraject uit te breiden en inhoudelijk te versterken:

- Jongeren met een statuut gedrags- en emotionele stoornissen + (GES+)
 - o Sinds 2016: initiatieven voor de versterking en erkenning van de GES+-capaciteit voor jongeren met ernstige gedrags- en emotionele stoornissen en (een vermoeden van) een beperking.
 - o Sinds januari 2020: inkanteling GES+-aanbod onder Opgroeien
- Veilig verblijf/veilige trajecten
 - o Nieuw aanbod als gevolg van nieuw decreet jeugddelinquentierecht
 - o Jongeren in verontrustende situaties die nood hebben aan gesloten opvang/begeleiding worden vanaf 1 maart 2023 uitsluitend aan private organisaties, onder het aanbod van veilig verblijf, toevertrouwd.
- Intersectorale zorgnetwerken
 - o In Vlaanderen zijn drie intersectorale zorgnetwerken opgericht voor jongeren op het snijvlak van jeugdzorg, ondersteuning voor jongeren met een handicap en kinder- en jeugdpsychiatrie, met heel vaak ook een justitiële component.
 - o Overeenkomst/BVR IZN loopt tot maart 2023.
 - o Evaluatie van de netwerken in 2020-2021: het BVR – en de bijhorende extra middelen – scheppen mogelijkheden op trajectniveau.

Het hulpprogramma voor jongeren in een geblokkeerd ontwikkelingstraject wil de zorg en ondersteuning voor deze jongeren, gezinnen en hun netwerk integreren en aanpassen aan recente evoluties (verschillende beleidslijnen integreren met elkaar) en de krachten bundelen rond de doelgroep van jongeren die zich in een geblokkeerd ontwikkelingstraject bevinden. Men wil hokjesdenken verhinderen, gezien het hier vaak over dezelfde jongeren gaat.

De Vlaamse Regering keurde op 17 februari 2023 een besluit goed m.b.t. geblokkeerde ontwikkelingstrajecten (principiële goedkeuring voor inhoudelijk kader). Op basis hiervan zal een nieuw BVR Geblokkeerde

ontwikkelingstrajecten worden uitgewerkt. Dit zal het BVR inzake de intersectorale zorgnetwerken vervangen en verruimen.

Doelstelling is dat er tegen september 2023 een diagnostisch expertisenetwerk wordt opgezet. Hiervoor worden momenteel de nodige stappen gezet. Voor de uitwerking van dit expertisenetwerk zijn beperkte middelen beschikbaar. OOC's en OBC's worden bevestigd om hierbij aan te sluiten. Stef Decoene is trekker voor onze regio.

- ➔ Waar mogen aanmelders minstens vanuit gaan dat zal gebeuren? Het expertisenetwerk diagnostiek wordt verplicht om bij aan te melden. Vanuit het expertisenetwerk wordt een advies gegeven rond het aanbod dat meest wenselijk is/geïndiceerd wordt. Er wordt een advies inzake handelingsgerichte diagnostiek aangeleverd.

Daarnaast is het de bedoeling dat jeugdhulporganisaties een samenwerkingsverband aangaan om een hulpprogramma uit te werken voor jongeren met indicatie GES+, veilig verblijf en IZN-profiel. Het is vanuit het diagnostisch expertisenetwerk dat deze jongeren naar dit hulpprogramma zullen worden toegeleid.

Meer info is terug te vinden op [Hulpprogramma geblokkeerde ontwikkelingstrajecten | Jeugdhulp](#). Signalen, vragen, ... zijn terug te vinden bij de FAQ (luik diagnostiek, hulpprogramma, veilig verblijf).

Terugkoppeling/feedback op signaal vanuit de werkgroep JJPP, zie signaal bezorgd als bijlage bij de agenda. Dit signaal betrof een signaal van te weinig aanbod/capaciteit voor onze regio en een bezorgdheid rond mechanismen die ingezet worden om toch een plaats in een gemeenschapsinstelling te bekomen (vermoffen en toename van gedwongen opnames).

- Plaatsen veilig verblijf zijn bepaald op basis van monitoring (voortraject van 3 jaar) om aantal pure 'Vossers' in GI in kaart te brengen.
- Begeleidingscommissie: parket + rechters betrokken om toeleidingen/casuïstiek GI te bespreken en op te volgen + risicotaxatie/oriëntatie GI
 - o Kan zicht helpen krijgen op opvolging/monitoring van 'vermoffen'.
- Complexiteit/realiteit van beperkt aanbod in Brussel en Halle-Vilvoorde meenemen/plaats geven in uitwerking van nieuw BVR.

1.4 **Taskforce crisis in de jeugdhulp**

In navolging van diverse signalen van ernstige noden voor kinderen en jongeren met complexe problematieken of vanuit sterk verontrustende situaties waarvoor momenteel te weinig oplossingen gevonden kunnen worden (omwille van een stijgend aantal hulpvragen in het algemeen, toenemende complexiteit van vragen, oplopende wachttijden, dalende door- en uitstroom, krapte op de arbeidsmarkt, delicate personeelssituaties, ...), werd een taskforce crisis in de jeugdhulp opgericht.

Er lopen diverse projecten en versterkingen, en er zijn verschillende ontwikkelingen lopende om te werken aan structurele oplossingen, maar de huidige situatie op het terrein vereist dat deze projecten en ontwikkelingen worden aangevuld met zeer gerichte acties op korte termijn.

De opgerichte taskforce heeft als doelstelling/opdracht om concrete oplossingen uit te werken voor de meest acute noden. Intentie is om zoveel mogelijk oplossingsgerichte ideeën te genereren om op alle

mogelijke aspecten en op het volledige continuüm van de dienstverlening aan kinderen en jongeren in te zetten om dit te optimaliseren en ruimte te creëren. Op (middel)lange termijn verwacht men met Vroeg en Nabij te kunnen ingrijpen op een aantal structurele oorzaken van de huidige druk, maar er moet eerst druk van de ketel.

De taskforce bestaat uit: vertegenwoordiging vanuit het kabinet en de betrokken administraties, parketmagistraten en jeugdrechters, jeugdadvocaten, voorzieningen Opgroeien en VAPH, crisisnetwerken, kinder- en jeugdpsychiatrie, kinderrechtencommissariaat, onderwijs via de CLB, de vertrouwenscentra en gebruikers via het cliëntenforum.

De taskforce kwam intussen 2 keer samen en kwam tot een longlist van mogelijke acties om op in te zetten. Er zal op basis hiervan een werkplan worden opgemaakt met prioritaire actiepunten. Dit werkplan zal via verschillende organen worden teruggekoppeld, er staat momenteel geen volgende taskforce gepland.

Er zijn middelen gekoppeld voor uitvoering van acties opgenomen in de taskforce, maar het is nog niet duidelijk waaraan deze middelen besteed zullen worden. Ook acties i.f.v. personeelsproblematiek krijgen een plaats in de taskforce.

2. GOEDKEURING EN OPVOLGING VORIG VERSLAG (16/12/2022)

Het verslag van IROJ Vlaams-Brabant van 16/12/2022 wordt goedgekeurd.

2.1 Opvolging oproep reconversie

Er is momenteel nog geen definitief overzicht van goedgekeurde aanvragen beschikbaar. Bilaterale gesprekken met organisaties, over de door hen ingediende reconversievoorstellen, zijn lopende. Er wordt ook bekeken hoe de opvolging/impact van de ingediende en goedgekeurde aanvragen regionaal kan opgevolgd worden.

Specifiek voor de werf zorggarantie zijn verdere afstemmingsoverleggen tussen de initiatiefnemers doorgegaan. Op 28 maart staat een volgend overleg op de agenda met als doelstelling om hier een aangepast voorstel af te kloppen en in te dienen.

Van zodra een globaal beeld en wijze van aanpak, overheen alle werven in de reconversieoproep, duidelijk is wordt dit teruggekoppeld aan IROJ Vlaams-Brabant.

2.2 Opvolging oproep uitbreidingsbeleid RTH VAPH / vernieuwing beleid VAPH

Zie PPT-presentatie als bijlage bij dit verslag.

Een overzicht van goedgekeurde initiatieven werd als bijlage bij de vorige agenda verstuurd. Dit overzicht omvat een algemeen overzicht van de goedgekeurde initiatieven, maar biedt geen verdiepende informatie omtrent deze projecten.

Er wordt bekeken hoe we dit verder verdiepend kunnen opvolgen.

2.3 Opvolging voorzitterschap IROJ Vlaams-Brabant

Er stelden zich geen kandidaten in opvolging van de interne oproep naar de IROJ-leden toe. Er wordt het voorstel gedaan om mogelijke kandidaten binnen UCLL te bevragen en een vacature te verspreiden.

3. MEDEDELINGEN EN VARIA

3.1 Wijzigingen in IROJ-leden

- Ann Van der Speeten zit vandaag voor de laatste keer IROJ Vlaams-Brabant voor. Het IROJ dankt Ann voor haar inzet voor het IROJ en voor de jeugdhulp de afgelopen jaren! Ann blijft wel aansluiten als IROJ-lid ter vertegenwoordiging van het netwerk YUNECO.
- Pieter Lanckman (netwerkcoördinator 1G1P Halle-Vilvoorde) vervangt Tom Herbots als effectief lid in het IROJ ter vertegenwoordiging van de sector BJB. Het IROJ heet Pieter van harte welkom!

3.2 Terugkoppeling resultaten bevraging deelname IROJ

Toelichting door Nele Coekaerts, zie PPT-presentatie met resultaten als bijlage bij dit verslag.

4. VOORTGANG BELEIDSONTWIKKELINGEN

4.1 Vroeg en nabij

De conceptnota 'Vroeg en nabij' werd op 17 februari 2023 goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Deze goedkeuring vormt de basis voor politieke verankering en het meenemen van andere beleidsdomeinen en agentschappen in het verhaal.

Het plan 'Vroeg en nabij' wil ieder kind in Vlaanderen en Brussel het recht geven om kansrijk op te groeien. De focus ligt daarbij op het vroeg en proactief handelen bij ondersteuningsnoden en op een zorg die zo dicht mogelijk aansluit bij de leefwereld van kinderen, jongeren en gezinnen. Het plan moet vooral voor bijsturing zorgen in de lacunes die vanuit de praktijk en via signalen van jongeren en gezinnen naar boven komen. De regering schuift drie grote doelstellingen naar voor:

- Inzetten op een positieve en rijke leefomgeving voor alle kinderen, jongeren en hun gezinnen
- Ontwikkelen van effectieve en efficiënte zorg- en ondersteuningstrajecten die breuken voor kinderen en jongeren vermijdt en ervoor zorgt dat kinderen en jongeren op een zo gewoon mogelijke manier kunnen opgroeien.
- Het verzekeren van adequate dienstverlening en zorg voor kinderen en jongeren met een meervoudige en complexe problematiek.

De conceptnota vormt de basis voor het opmaken van een nieuw kaderdecreet.

De conceptnota en verdere informatie is terug te vinden op [Homepage | Vroeg en nabij](#).

4.2 Referentieregio's

De eerstelijnszones blijven belangrijke bouwstenen als het gaat om werkingsgebieden (op lokaal niveau); bovenlokaal wordt naar de referentieregio's als werkingsgebied gekeken. De referentieregio's zijn opgebouwd uit een clustering van eerstelijnszones, maar deze clustering valt niet altijd samen met de werkingsgebieden van de samenwerkingsverbanden 1GIP (die ook een clustering van ELZ zijn). Er zijn ook grote verschillen in de grootte van referentieregio's. Het vormgeven van het bovenlokale niveau (wat dit betekent indien we uitgaan van referentieregio's en de verhouding met huidige werkingsgebieden) het opzetten van netwerken (en goede groottes van werkingsgebieden) dient verder uitgeklaard te worden. Meer info over de referentieregio's is te vinden op <https://lokaalbestuur.vlaanderen.be/strategische-projecten/regiovorming#:~:text=Voor%204%20van%20de%205.verdeeld%20wordt%20in%2015%20referentieregio's>.

5. REGIOPLAN IROJ VLAAMS-BRABANT 2023

5.1 Korte toelichting regioplan IROJ Vlaams-Brabant

Het kader rond het regioplan en het proces/de te volgen stappen voor het uitwerken van acties en aanvragen van IROJ-budget worden toegelicht. Zie PPT-presentatie als bijlage bij dit verslag.

5.2 Terugkoppeling studiedagen Verontrusting

- De studiedagen waren een succes: beide dagen waren volzet. De vraag naar vorming rond verontrusting blijft. Dit jaar werd verdiepend ingegaan op het thema 'spreken over verontrusting'.
- Een evaluatieformulier is verspreid, de feedback die hieruit komt wordt meegenomen om te bekijken of en welke toekomstige initiatieven mogelijks opgezet kunnen worden.
- Een postgraduaat rond het thema van verontrusting wordt opgestart: zie verspreide mail. Infosessie op donderdag 25/05 van 10u tot 12u30.

Er leeft een vraag om vorming rond het spreken met kinderen over verontrusting te hernemen.

5.3 Toelichting van vragen/voorstellen van acties

5.3.1 Collectief A Way Home Halle-Vilvoorde 27/04/2023

Vorig jaar ging een kick-off A Way Home Halle-Vilvoorde door die medegefinancierd werd door IROJ-budget voor zaalhuur en catering.

Op 27/04 gaat een volgende collectieve bijeenkomst door om deelnemers op de hoogte te brengen van de werkzaamheden van de verschillende actiegroepen en zal een inspirerende spreker worden uitgenodigd om een bijdrage te brengen, aangevuld met een praktijkvoorbeeld uit de regio. Doelstelling is om inspirerend te zijn naar partners toe en mee te krijgen in het verhaal van A Way Home.

Voor deze bijeenkomst wordt een bijdrage aan het IROJ gevraagd voor zaalhuur en catering voor een 40-tal deelnemers voor een totaal van € 665.

Het IROJ gaat akkoord met deze budgetvraag.

5.3.2 **Intersectorale samenwerking CB-diensten**

Toelichting door Koen van den Abeele en Pieter Lanckman. Zie aanvraag bezorgd als bijlage bij de agenda.

Het voorstel komt vanuit 5 diensten die contextbegeleiding aanbieden: Cocon, De Loper, Tonuso, Radar en Minor-Ndako. Deze diensten zijn sinds een 3-tal jaar pogingen aan het opzetten om beter samen te werken. Het voorstel gaat over RTH-aanbod in de regio Halle-Vilvoorde.

Kunnen we beter samenwerken met CB-diensten binnen jeugdhulp en werk maken van de wachtlijsten?

Momenteel wordt een tweewekelijks instroomoverleg georganiseerd: alle aanvragen CB RTH binnen regio Halle-Vilvoorde komen op dit instroomoverleg. OSD sluit hierbij intussen ook aan.

Terloo en De Okkernoot (VAPH) bekijken ook om aan te sluiten gezien zij ook RTH-aanbod hebben.

Het instroomoverleg toont positieve resultaten: de wachtlijsten zijn intussen drastisch teruggedrongen. Voor duidelijkheid naar cliënten toe en vereenvoudiging naar verwijzers toe zou dit ook een meerwaarde zijn.

Gezien de positieve resultaten wil men inzetten op het professionaliseren van het databeheer via een tool (softwarepakket) om rond wachtlijsten aan de slag te kunnen gaan. Men vraagt hiervoor éénmalig middelen, € 8500, aan het IROJ om softwarematig iets uit te werken.

Bespreking:

- De vraag wordt gesteld of dit initiatief ruimer getrokken zou kunnen worden voor de ganse provincie?
 - o Cfr.: vormgeven van een overzicht van het jeugdhulpverleningsaanbod en centraal aanmeldpunt RTH in Vlaams-Brabant naar analogie van <https://jeugdhulptrawant.be/wegwijzer.php?>
- Het systeem van ACT (INSISTO) zou hiervoor mogelijks ook gebruikt kunnen worden. Deze piste zou verder Vlaams verkend moeten worden.
- Deze vraag dient Vlaams voorgelegd en afgestemd te worden i.f.v. het registratiesysteem 1GIP. 1GIP moet ook registreren in BINC, maar hier liggen geen linken met/voor wachtlijstbeheer.
- Dit is een opstapbudget. Hoe ziet men de stappen daarna?

6. AGENDA VOLGEND IROJ (25/05/2023)

- Verdere opvolging oproep reconversie
- Verdere opvolging regioplan
- ...